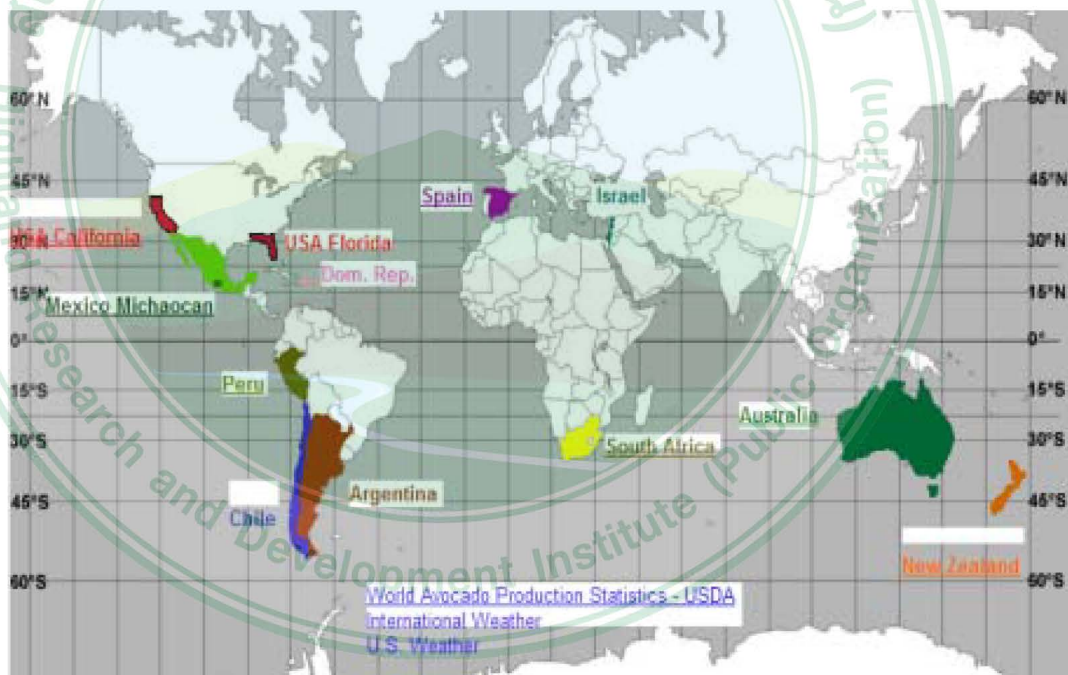

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

อาโวคาโดเป็นไม้ผลในวงศ์ Lauraceae มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Persea americana*. Mill. เป็นไม้ผลพื้นเมืองในอเมริกาอเมริกากลาง อเมริกาใต้ และยุโรป เป็นไม้ยืนต้นที่มีใบเขียวตลอดปี ผลอาโวคาโดเป็นที่นิยมบริโภคในอเมริกาและยุโรปเนื่องจากมีคุณค่าทางอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายมากกว่าผลไม้อื่น โดยใช้ในการประกอบอาหารต่างๆ อาโวคาโดเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นในระยหลังของศตวรรษที่ 19 โดยปลูกกันมากในแถบประเทศทางอเมริกากลาง เม็กซิโก หมู่เกาะเอสอินดีส อิสราเอล อเมริกาใต้ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันอาโวคาโดเป็นผลไม้สำคัญ มีผลผลิตทั่วโลกมากกว่า 2 ล้านตัน และได้รับการส่งเสริมให้ผลิตและบริโภคอย่างแพร่หลายเพื่อเป็นแหล่งโภชนาการของประชากรโลก (มูลนิธิโครงการหลวง และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง, 2549) สำหรับประเทศที่ปลูกอาโวคาโดเพื่อการค้าที่สำคัญของโลก ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ เม็กซิโก อเมริกา อาร์เจนตินา ชิลี เปรู สเปน อิสราเอล และแอฟริกาใต้ ดังแสดงในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 แหล่งเพาะปลูกอาโวคาโดที่สำคัญของโลก

ที่มา: www.avocadosource.com, 2557

การปลูกอโวคาโดในประเทศไทย

ในประเทศไทยมีการปลูกอโวคาโดมานานไม่น้อยกว่า 80 ปี โดยมีชนนารีชาวอเมริกัน นำเข้ามาปลูกที่จังหวัดน่าน แต่ไม่ทราบชื่อพันธุ์และต้นเดิมได้ตายไป คงเหลือแต่ต้นที่ปลูกจากเมล็ด เริ่มมีการพัฒนาการปลูกอโวคาโดอย่างจริงจังในปีพ.ศ.2508 โดยภาควิชาพืชสวน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยฮาวายได้นำอโวคาโดพันธุ์คานโง รูเอิร์ล กัมปัง และพันธุ์มองค์ ปลูกทดสอบที่สถานีวิจัยปากช่อง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา และมีผู้สนใจนำพันธุ์อโวคาโดจากแหล่งต่างๆ เข้ามาปลูกในพื้นที่ต่างๆ เช่น จันทบุรี เชียงใหม่ และลำพูน ในปี พ.ศ.2518-2519 ภาควิชาพืชสวน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยความร่วมมือจากโครงการเงินกู้ของธนาคารโลกได้นำพันธุ์อโวคาโดจากรัฐฟลอริดา 10 พันธุ์ คือ บุษ 7 บุษ 8 แคท ทาลีนา ควิน วอลดิน ลูลา เทเลอร์ ปีเตอร์สัน โซเควท และฮอลล์ มาปลูกทดสอบที่สถานีวิจัยปากช่อง (มูลนิธิโครงการหลวง และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง, 2549)

สำหรับมูลนิธิโครงการหลวงได้นำอโวคาโดมาส่งเสริมให้เกษตรกรชาวเขาปลูกเป็นอาชีพ เนื่องจากสามารถปลูกได้ในพื้นที่หลายระดับความสูงตั้งแต่พื้นราบจนถึงพื้นที่สูงมากกว่า 1,000 เมตร ปัจจุบันสามารถปลูกอโวคาโดพันธุ์ที่เป็นการค้าของโลกที่ตลาดต้องการได้ดี เช่น พันธุ์แฮสส์ (มูลนิธิโครงการหลวง และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง, 2549) ในปี พ.ศ.2555 โครงการหลวงมีปริมาณผลผลิตอโวคาโด 136,131 กิโลกรัม จำนวนเกษตรกร 940 ราย พื้นที่ปลูก 945.9 ไร่ (งานพัฒนาและส่งเสริมการปลูกไม้ผลเขตร้อน มูลนิธิโครงการหลวง, 2555)

เผ่าและพันธุ์อโวคาโด

การแบ่งเผ่าของอโวคาโดในทางพืชสวน แบ่งออกเป็น 3 เผ่า คือ เผ่ากัวเตมาลัน เผ่าเม็กซิกัน และเผ่าเวสอินเดียน อโวคาโดเป็นพืชที่ผสมข้ามต้นและข้ามพันธุ์เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากมีการบานและการผสมเกสรที่มีลักษณะพิเศษ ดังนั้นเมื่อนำเมล็ดไปปลูกจึงมีการกลายพันธุ์ โดยให้ผลผลิตหลากหลายลักษณะซึ่งแตกต่างจากต้นแม่มากและผลผลิตที่ได้มักมีคุณภาพต่ำกว่า จึงมีผลผลิตจากต้นเพาะเมล็ดที่ไม่ได้เปลี่ยนยอดพันธุ์ วางจำหน่ายอยู่ในหลายๆพื้นที่ นอกจากนี้ พันธุ์ดีที่มีปลูกอยู่นั้นก็มีความหลากหลายเช่นกัน ปัจจุบันมูลนิธิโครงการหลวงได้คัดเลือกพันธุ์อโวคาโดที่มีคุณภาพดีและมีลักษณะตามความต้องการของตลาดเพื่อส่งเสริมปลูกเป็นการค้า โดยพันธุ์ที่ส่งเสริมหลัก คือ พันธุ์แฮสส์ (Hass) ซึ่งเป็นเผ่ากัวเตมาลัน ลักษณะผลรูปไข่ ผิวผลขรุขระมาก ผิวสีเขียวเข้ม เมื่อสุกอาจเป็นสีเขียวเข้มหรือม่วงเข้ม ผลมีขนาดเล็ก น้ำหนักประมาณ 200-300 กรัม เนื้อผลสีเหลือง มีไขมันประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ เมล็ดมีขนาดเล็กถึงขนาดกลาง ช่วงเก็บเกี่ยวผลประมาณเดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ อโวคาโดพันธุ์แฮสส์เป็นพันธุ์การค้าที่สำคัญของโลก เพราะคุณภาพผลดี และมียุการวางจำหน่ายยาวนานมาก (มูลนิธิโครงการหลวง และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง, 2549)

การขยายพันธุ์อโวคาโด

อโวคาโดสามารถขยายพันธุ์ได้หลายวิธี เช่น การเพาะเมล็ด การติดตา และการต่อกิ่ง แต่การขยายพันธุ์ด้วยการเพาะเมล็ดไม่นิยมใช้ปลูกเพื่อให้ผลผลิต เนื่องจากต้นที่ได้จากการเพาะเมล็ดนั้นมักให้ผลช้า ต้องใช้ระยะเวลาอย่างน้อย 6-7 ปี จึงจะให้ผล และผลผลิตที่ได้ยังมีขนาดรูปร่างผิวของผล ลักษณะเนื้อ ตลอดจนคุณภาพในการเก็บรักษาหรือคุณค่าทางอาหารเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเนื่องจากการเป็นกรรมผสมข้ามพันธุ์ วิธีการเพาะเมล็ดจึงใช้สำหรับเมล็ดที่จะใช้เป็นต้นตอ หรือเพื่อใช้คัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์ ต้นตอสำหรับพันธุ์แฮสส์ (Hass) ที่ใช้ในประเทศไทย ควรเป็นพันธุ์ที่มีเมล็ดใหญ่และเป็นเผือกัวเตมาลัน ได้แก่ พันธุ์บูช 7 บูช 8 และฮอลล์

เมล็ดอโวคาโดบางครั้งสามารถถ่ายทอดเชื้อไวรัสและโรครากเน่าโดยติดมากับเมล็ดได้ ดังนั้นเมล็ดที่จะนำมาเป็นต้นตอต้องปราศจากโรค การเก็บเมล็ดจากผลที่ร่วงหล่นบนพื้นดินซึ่งอาจมีเชื้อของโรครากเน่า ทำให้เชื้อติดมากับเมล็ดได้ จึงควรหลีกเลี่ยงการนำเมล็ดจากผลที่ร่วงหล่นมาเพาะ แต่ควรใช้เมล็ดที่ได้จากผลที่เก็บจากต้นเท่านั้น ในการคัดเลือกเมล็ด ควรเลือกเมล็ดที่สมบูรณ์ มีขนาดใหญ่ เมล็ดที่แกะออกจากผลต้องรีบเพาะ อย่าปล่อยให้ตากลม เพราะจะทำให้เมล็ดแห้งและสูญเสียความงอก หากเพาะไม่ทันอาจเก็บรักษาเมล็ด โดยเก็บไว้ในถุงพลาสติก ผูกปากถุงให้แน่น จะช่วยรักษาความชุ่มชื้นให้แก่เมล็ดได้ หรือใส่เมล็ดไว้ในขุยมะพร้าวที่ชุ่มน้ำหมาดๆ เก็บไว้ในตู้เย็น จะเก็บไว้ได้นานหลายเดือน การเพาะเมล็ดอาจเพาะลงแปลงเพาะ กระบะเพาะ หรือในถุงเพาะ

สำหรับวิธีการขยายพันธุ์ที่นิยมใช้ คือ การเสียบยอดพันธุ์ดีบนต้นตอเพาะเมล็ด โดยทำได้ทั้งการเปลี่ยนพันธุ์บนต้นตอที่อยู่ในถุงปลูกในเรือนเพาะชำ หรือเปลี่ยนพันธุ์บนต้นตอที่ปลูกในแปลง ซึ่งการต่อกิ่งจะได้ผลดีนั้น ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของต้นตอ ยอดพันธุ์ดี และความชำนาญของผู้ต่อกิ่ง ทั้งนี้ระยะเวลาที่เหมาะสมอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงตุลาคม (มูลนิธิโครงการหลวง และสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง, 2549)